

REPORTAGE

Met de nieuwbouw van een **stal voor 880 vermeederingszeugen** maakte varkenshouder Peter van Aaken vier jaar geleden een groeispurt.

Structuur, planning en bedrijfszekerheid

HET nieuw gebouwde bedrijf voor 880 zeugen van varkenshouder Peter van Aaken in Middelbeers (N.-Br.) stamt uit 2008. Het is werkelijk een plaatje. Alles is schoon en opgeruimd, het moet een genot zijn om er te werken.

Over de nieuwbouw en de tegelijkertijd forse groei van het bedrijf heeft Van Aaken terdege nagedacht. “De belangrijkste factor voor het succesvol opstarten van een dergelijke grote eenheid is een bedrijfsleider die kan werken met deze aantallen zeugen. Die heb ik gevonden in Johan Kwinten”, zegt hij. Direct vanaf de opstart van het nieuwe bedrijf was Kwinten aanwezig. Hij kreeg de vrije hand om het bedrijf te gaan leiden.

Bij de bouw is rekening gehouden met het strikt gescheiden kunnen houden van leeftijdsgroepen. Het bedrijf bestaat uit drie poten. Eén deel met daarin dragende zeugen in voerligboxen met uitloop. De middelste poot met de dekaafdeling en de kraamhokken en de derde is voor de gespeende biggen. Bij het spenen kunnen de biggen zo oversteken van de kraamstal naar de afdeling voor gespeende biggen. Daarna gaat de deur van de kraamafdeling weer op slot.

Voor elke diercategorie is een aparte kleur bedrijfskleding. Geel is voor de kraamafdeling, blauw voor de guste en dragende zeugen en groen voor gespeende biggen. Zowel buiten als in de stal is veel aandacht voor de biosecurity.

Betrouwbare techniek

Van Aaken koos voor bedrijfszekere systemen die in de praktijk al hebben bewezen goed te functioneren. Al in de beginfase van de bouw nam hij een klimaatdeskundige in de arm. Bij de dragende zeugen zit een directe luchtinlaat met ventielen. In de kraamafdelingen wordt gewerkt met grondkanaalventilatie en het frisseneuzenprincipe. En bij de gespeende biggen zit plafondventilatie.

Van Aakens voorkeur ging uit naar een Topigs 20-zeug van een subfokker die Fins Landvarken als zeug gebruikt en veel aandacht besteedt aan de omgang met de dieren. “Veel contact met de dieren levert een zeug op die gemakkelijk in de omgang is. Dit contact zetten we hier op het bedrijf voort door in de quarantaine-afdeling dagelijks door alle hokken met opfokzeugen te lopen.” In de stal voor dragende zeugen is de afscheiding van de boxen bewust open gelaten, zodat de dieren contact hebben met elkaar. “En er is een loopgang tussen de rijen boxen gemaakt voor de controle op voeropname. Onze zeugen schrikken nergens meer van”, legt Van Aaken uit.

De opfokzeugen kwamen in drie leveringen van twee keer 288 en één keer 340 dieren met tussenpozen van zes we-

De kraamhokken zijn 1,70 meter breed en 2,40 meter diep. Door het grote aantal gespeende biggen per worp is het hok nu aan de krappe kant.

PROFIEL

Naam: Peter van Aaken (47, links), medewerker Slawek Szczuczynski en bedrijfsleider Johan Kwinten (rechts).

Woonplaats: Middelbeers (N.-Br.)

Bedrijf: Op de thuislocatie tegen de kern van Middelbeers heeft Van Aaken een bedrijf met 400 vermeerderingszeugen. In 2008 kwam nieuwbouw gereed voor 880 zeugen inclusief gespeende biggen. De Topigs 20-zeugen worden geïnsemineerd met de Talent-eindbeer. De bedrijfsworpindeks is 2,55 bij 21 dagen spenen. Afgelopen jaar bedroeg het aantal levendgeboren biggen per zeug 36,8, het aantal gespeende biggen per zeug was 31,9. Van Aaken leverde 30,6 biggen per zeug af.

ken. De leeftijd schommelde tussen tegen dekrijp aan tot dekrijp. “Het liep vanaf het begin af aan goed. We haalden direct het gewenste aantal dekkingen per week van rond 42. Het afbigpercentage van de gelten was 93”, vertelt bedrijfsleider Kwinten.

De bedrijfsleider bracht zijn eigen structuur aan in het bedrijf. Aan de muur hangen geplastificeerde kaarten met protocollen, zodat iedereen elkaars werk probleemloos kan overnemen. Alle dagelijkse of wekelijkse werkzaamheden gebeuren op vaste tijden. Het spenen van biggen gebeurt altijd op donderdag op

Peter van Aaken en Johan Kwinten ontwikkelden een inseminatie-unit aan een rail. Alle benodigdheden zijn bij de hand, alles blijft schoon. FOTO'S: FOTOBURO BERT JANSEN

een vast tijdstip. “Niet om half acht of acht uur, maar om kwart voor acht. Structuur in het bedrijf is o zo belangrijk”, zegt Van Aaken.

Keerzijde van het succes

Door nu rond 32 biggen per zeug per jaar te spenen komen ook problemen om de hoek kijken. Het aantal dierdagdoseringen ligt boven de vijftien. Exacter wil Van Aaken niet zijn. De hoofdoorzaak is problemen met streptokokken bij de biggen. Ook de overbevolking bij de gespeende biggen speelt een rol. Hierop is al actie ondernomen door een biggenbehandelkar aan te schaffen voor naaldloze ijzer- en penicilline-injecties.

De bouwplannen om uit te breiden naar 1.090 zeugen zijn klaar. In maart komen in de bestaande loods 192 plaatsen voor dragende zeugen en 1.900 plaatsen voor gespeende biggen. Intern komen er twintig kraamhokken bij. De verhouding zeugen ten opzichte van plaatsen voor gespeende biggen gaat dan van één zeug op drieënhalve biggenplaats naar één zeug op vierenhalve plaats.

De varkenshouder kocht een behandelkar voor naaldloze ijzer- en penicilline-injecties om streptokokken terug te dringen.

De huidige hokken zijn met twaalfeenhalf gespeende big per worp aan de krappe kant. Ze hebben een breedte van 1,70 meter en een lengte van 2,40 meter. Nu zou Van Aaken een hok van 1,90 bij 2,50 meter plaatsen.

Op de vraag wat er bij het opstarten is misgegaan, blijft het lang stil. Dat zegt genoeg. “Ik kijk regelmatig even op de uitdraaien en dan zie ik dat ik me niet druk hoeft te maken. Het is gewoon genieten”, zegt Van Aaken met een brede lach.

Martin ten Hooven